

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Marek Tengler

Název práce: Zločin a Trest: Deviantní chování a sociální kontrola ve videohře EVE ONLINE

Oponoval: Mgr. Petr Kupka, Ph.D.

1. **CÍL PRÁCE** (*uvedte, do jaké míry byl naplněn*):
Diplomant si v práci stanovil za cíl prozkoumat zločin a jeho trestání ve hře EVE ONLINE, a to jak z hlediska jejích hráčů, tak vývojářů. Tento cíl se mu podařilo naplnit.
2. **OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ** (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Diplomant si vybral atraktivní téma umožňující propojit digitální etnografii a antropologii zločinu a kriminalizace s dílčími sociálně-vědní oblastí výzkumu jako jsou regulační studia nebo studia sociální újmy. Naneštěstí však práce není výrazněji teoreticky ani empiricky zakotvena v žádné odborné debatě, z čehož plyne i absence koherentního analytického rámce umožňujícího systematictěji prezentovat to, co je hráči a vývojáři považováno ve hře za zločin, respektive deviaci. To je trochu škoda, neboť práce obsahuje velmi silné pasáže o vyjednávání „zločinnosti“ (např. v případě Yulay Incident nebo multiboxing) a jejich vztahu k mocenské struktuře hry. Předložená práce v tomto ohledu představuje průvodce hrou obohacenou o několik cenných antropologických vhledů (nejednoznačnost kyberprostoru, poznámky z kritické antropologie aj.).

Navíc, diplomant v práci, podle mého názoru, omezenou pozornost jiným aspektům deviace, než těm formulovaným v osnově polostrukturovaných rozhovorů. Autor v práci tyto jevy sice nastíní (verbální násilí, sexismus, nováčkovská nemotornost aj.), ale systematictěji je ve své empirické části nerozvíjí. Právě v těchto pasážích se vynořuje slabší práce s koncepty a omezený dataset, který by diplomantovi umožnil robustnější analýzu. To je škoda, neboť diplomant v jiných pasážích (týkajících se analýzy interakcí mezi hráči, vývojáři a dalšími institucemi ve hře a mimo ní) prokazuje, že by takové práce byl určitě schopen. V tomto ohledu podle mého názoru vyčnívá absence důkladnějšího prozkoumání regulací a jejich dodržování/porušování napříč zónami „Low-Sec“, „Null-Sec“ a „High-Sec“, které by vneslo světlo do důležitých regulačních aspektů hry. **V této souvislosti prosím o jasnější představení vztahu mezi stigmatizací a kriminalizací napříč těmito zónami na příkladu jednoho vybraného jednání. Pokud to bude jen trochu možné, prosím také o objasnění historických okolností vzniku tohoto rozdělení.**

Analytickou práci nahrazuje diplomant poměrně detailním představení kontextu vzniku a fungování hry. Ani toto „zasvěcení“ však není příliš systematicky prezentováno a mnohé důležité informace o samotné podstatě hry se vynořují až v průběhu četby (např. možnost hrát za více avatarů), absentují nebo jsou velmi nejednoznačně prezentovány (např. cíle hry, členství v korporaci, vyjednávání společenství aj.).

3. **FORMÁLNÍ ÚPRAVA** (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Text je charakteristický spíše esejistickým jazykem s množstvím dílčích komentářů. Proti tomu nic nenamítám. Z hlediska plynulosti četby i prezentace výsledků by však textu prospěla obsahová editace i výkladová systematickosti. Pro celkové vyznění tohoto hodnocení je důležité zmínit také to, že .pdf diplomové práce, kterou mám k dispozici neumožňovala zpětné full-textové vyhledávání a ověřování ne/přítomnosti některých informací. Orientaci v textu paradoxně nepomáhá ani slovník pojmů, který není utříděn podle abecedy.

4. **STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE** (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Celkový dojem z práce je smíšený. Diplomant předložil práci na zajímavé téma, jehož přiblížení věnoval v práci velký prostor. To vše bohužel na úkor systematictější interpretace prostřednictvím antropologické teorie nebo alespoň srovnání s jinými studii na obdobné téma.

5. **OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ** (*jedna až tři*):

Nad rámec ztučněné pasáže prosím o větší přiblížení metod konstrukce dat (čas strávený hrou, způsob vedení terénního deníku, způsob oslovování informantů, délka rozhovorů aj.).

6. **NAVRHOVANÁ ZNÁMKA: velmi dobře**

Datum: 19. 5. 2024

Podpis: